OBSAH

ÚVODNÍ SLOVO 7

OBECNÍ ZNAK 9
Původní znak Březiny a Šnekova 9
Nový znak Březiny 11

PŘÍRODNÍ POMĚRY 13
Poloha 13
Geologický vývoj a stavba 13
Paleontologické nálezy 15
Reliéf a geomorfologické členění 16
Vodstvo 17
Krajina 19

NEJSTARŠÍ DĚJINY 21
Předhistorické období 21
Období raného středověku 23
Olomoucká stezka 26

13. STOLETÍ 29
Kolonizace Moravskotřebovska 29
Založení Březiny a Šnekova 32
Pojmenování Březiny a Šnekova 34
V majetku pánů z Rýzmburka 36

14. STOLETÍ 41
V majetku pánů z Lipé 41
Sirestan z Březiny (1361) 43
První písemná zmínka o Březině a Šnekovu 44
V majetku moravských Lucemburků 46

15. STOLETÍ 51
V majetku pánů z Kunštátu 51
V majetku Kostků z Postupic 59
V majetku pánů z Boskovic 61
Spor o mýto a Zadní horu 65

16. STOLETÍ 69
V majetku dalších členů rodu z Boskovic 69
Urbáře moravskotřebovského panství 72
V majetku Ladislava Velena ze Žerotína 76

17. STOLETÍ 79
V majetku Karla I. z Lichtenštejna 79
V majetku Karla Eusebia z Lichtenštejna 83
Třicetiletá válka a rekatolizace 84
Nárůst robotních povinností 87
Dědičné rychtářství a poddanská samospráva 89
Nový urbář z roku 1661 92
Lánové rejstříky 95
Nejstarší matriční záznamy 99
Nový spor o Zadní horu 102

18. STOLETÍ 107
V majetku dalších Lichtenštejnů 107
Poddanské nepokoje a spor s vrchností 112
Morová epidemie a kaple v Březině 116
Válečné události 120
Osvícenské reformy 122
Tereziánský katastr 124
Urbariální fase 126
Josefský katastr 128
Březina a Šnekov na mapách 132

19. STOLETÍ 137
Jan I. z Lichtenštejna 137
Napoleonské války 139
Alois II. z Lichtenštejna 141
Stabilní katastr 142
Revoluční rok 1848 a jeho následky 147
Obecní samospráva 150
Péče o obecní chudé 155
Jan II. z Lichtenštejna 156
Prusko-rakouská válka roku 1866 157
Ze života obyvatel 158
Obživa a zaměstnání 169
Náboženské poměry a duchovní správa 178
Školství 190
Spolková činnost 196

20. STOLETÍ 205
Do první světové války 205
První světová válka 215
Občané zajatí ve válce 219
Občané ranění ve válce 220
Občané padlí ve válce 221
Přehled padlých ve válce 224
Vznik Československa 227
Dvacátá léta 230
Třicátá léta 242
Zlomový rok 1938 253
Součástí Německé říše (1938–1945) 261
Konec druhé světové války 274
Přehled padlých a zemřelých vojáků 278
Poválečné vyloučení, internace a nucená práce německého obyvatelstva .. 284
Konfiskace německého majetku a osídlování 289
Vysídlení německého obyvatelstva 292
Obec od roku 1945 do Listopadu 1989 299
Náboženské poměry a duchovní správa 334
Německá obecná škola (1900–1945) 343
Česká obecná, národní a základní škola (1945–1984) 350
Mateřská škola (1948–1989) 358
Obživa a zaměstnání 361
Spolkový život 379

PO ROKU 1989 405

DĚJINY TĚŽBY V BŘEZINĚ A OKOLÍ 413
Vývoj v oblasti Hřebečovského hřbetu 413
Vývoj v březinské oblasti 415

LIDOVÁ KULTURA A NÁŘEČÍ 425

VÝZNAMNÉ OSOBNOSTI 443

PRAMENY A LITERATURA 451

ZKRATKY 459

SLOVO O AUTOROVI 461